אש קודש — מקץ

ואל שדי יתן לכם רחמים לפני האיש. ונבין וכי שייך שיעקב אבינו יברכם שהאיש שהוא חשב אותו למצרי ירחם עליהם, ולמה לא ברכם שלא יוכל האיש להרע להם וד' ירחם עליהם ויושיעם.

אבל נודע ממדרש רבה (בראשית פרשה ה') שאל שדי הוא שאמר לעולמו די שאלמלא אמר די היו נמתחין והולכין, מה שהי' אז בעת בריאת העולם אין לנו השגה, אבל לענייננו מרמז כי ד' ברא את העולם כדי שתתגלה מלכותו ית' על ידי העולם וכיון שד' ברא את העולם שיתנהג בסיבה ומסובב ודרך הטבע לכן יש לפעמים שהעובדות נמתחין והולכין מתאחרים ושוהים עד שהישועה באה, ומלכותו ית' מתגלה, למשל כשד' מרפא לחולה מתגלה ישועתו ומלכותו ית' ע"ז, אבל כיון שהישועה והרפואה מתלבשת בסיבות לכן באה ע"י איזה סם, ע"י איזה רופא, וצריך הרופא לבוא וצריכים להביא את הסם, והדבר נמתח והולך, אבל כשח"ו החולה כ"כ בסכנה עד שלא יכול להתקיים עד שיהיו נמתחין והולכין, אז אומר הקב"ה די להמתיחה וההמשכה, רק תיכף ומיד יושע ומלכות שמים יתגלה, וכן הוא גם בשאר ישועות, כשאין ישראל יכולין לעמוד בצרותיהם עד שזה יכבוש וזה ינצח אומר הקב"ה די להמתיחה ומיד יושעו.

מתחילה עלה במחשבה לברוא את העולם במדה"ד ראה וכו' והקדים מדה"ר ושיתפה וכו' ולמה עוד הקדים, והיה די לשתפה בלבד, כשלא יתקיים בלא רחמים, אבל זהו העיקר כשאין העולם מתקיים צריך גם להקדים מדת הרחמים ותקדים לבא טרם שהוקבעה לבא.

והנה יעקב אבינו ראה שע"י האיש צריכה ישועתו לבא אבל כיון שהגיעו הצרות עד בלתי נשוא אמר ואל שדי יתן לכם רחמים "לפני" האיש עוד "קודם" שירחם האיש, ירחם ד' ויושיעכם, ולכן אמר ואל שדי מי שאמר לעולמו די שלא יהיו נמתחין והולכין רק תיכף ומיד תבא הישועה.